Parallelsessie Informatie en Ontmoeting / Beraad en Advies 31 augustus 2023
Verordening Rekenkamer Gorinchem
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer J. Klein
Griffie:	de heer S. Vink
Fracties:	Stadsbelang-PvdA-VVD-D66-ChristenUnie/SGP-Gorcum Actief
Portefeuillehouder:	Voorbereidingscommissie: de heer J. Maslić, de heer N. van Santen, mevrouw C. van Gorkom
Gast:	de heer P. Buisman, voorzitter rekenkamercommissie
Notulen:	notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Verordening Rekenkamer Gorinchem

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Deze wet beoogt de positie van de lokale rekenkamerfunctie te versterken. De wet schrijft daartoe de instelling van een rekenkamer voor, stelt eisen aan de inrichting van de rekenkamer en verruimt de bevoegdheden van de rekenkamer.
De voorbereidingscommissie zal een korte introductie geven, waarna er ruimte is voor vragen/discussie over het raadsvoorstel en nieuwe verordening rekenkamer Gorinchem.

I&O gedeelte

De heer Van Santen licht toe dat de voorbereidingscommissie een aantal punten uit de verordening wil behouden en daarnaast op een aantal verbeteringen heeft ingezet. Hij meldt dat er een goed onderbouwde inhoudelijke discussie is gevoerd waarbij goed naar de situatie van Gorinchem is gekeken. De voorbereidingscommissie hoopt dat de raad zich kan vinden in het voorgelegde stuk en is benieuwd naar de reacties.

De heer Van der Meijden informeert waaruit de overheadkosten bestaan.

De heer Buisman antwoordt dat met overhead wordt bedoeld alle inzet die de Rekenkamercommissie pleegt buiten de onderzoeken (vergaderingen, congressen, voorbereiding).

De heer Krol bedankt de voorbereidingscommissie voor het werk dat namens de raad is gedaan. Hij is benieuwd naar de reflectie van de Rekenkamercommissie aangaande het hoge ambitieniveau vanuit de raad. Hij informeert naar de mate waarin het budget in de afgelopen jaren is uitgenut. Hij begrijpt dat de vergoeding voor de leden van de Rekenkamercommissie straks deels variabel is afhankelijk van de inzet bij onderzoeken.

De heer Buisman antwoordt dat het ambitieniveau als uitdagend wordt ervaren. De Rekenkamercommissie ziet dat dit bevestigd wordt in het jaarlijks rondje van een half uur langs alle fracties dat eigenlijk altijd te kort is. De discussies die zijn gevoerd bij het recente onderzoek naar huiselijk geweld en kindermishandeling geven blijk van de betrokkenheid om de inzet om het beleid te versterken.

De heer Van Santen vult aan dat het budget is verhoogd vanwege de inflatie en is gecorrigeerd naar de nieuwe methode. In de nieuwe methodiek wordt een vergoeding na een activiteit betaald met een ondergrens en het schrijven van uren op een project.

De heer Buisman geeft aan dat de Rekenkamercommissie deze methodiek zelf heeft voorgesteld. Als voorheen veel energie in een onderzoek werd gestoken kon dat niet in rekening gebracht worden waardoor onderuitputting ontstond. In sommige gevallen is het soms slimmer om delen van het onderzoek zelf op te pakken, bijvoorbeeld conclusies formuleren.

Mevrouw Loderus complimenteert voor het onderzoek naar huiselijk geweld omdat dit voor haar juist een voorbeeld was dat de Rekenkamercommissie haar werk heel goed doet.

B&A gedeelte

De heer Van der Meijden geeft aan dat een deel van zijn bijdrage ook namens de fractie van het CDA wordt ingebracht. De Rekenkamercommissie onderzoekt of het beleid op een doeltreffende, doelmatige en rechtmatige manier gebeurt. Er wordt objectieve informatie geboden in een politiek speelveld in de ondersteuning van de raad in zijn controlerende en kaderstellende rol. Het versterken van de rekenkamerfunctie is voor zijn fractie en het CDA een welkome verandering, met name vanwege het budget dat meegroeit met de inflatiecorrectie en de flexibilisering van de vergoeding voor de leden. Hij bedankt de voorbereidingscommissie en de griffie voor het werk. De bevindingen worden door beide fracties grotendeels onderschreven.
Het ambitieniveau van de Rekenkamercommissie is gebaseerd op het ambitieniveau van de raad. Zijn fractie overweegt een verruiming van het budget. Landelijk en lokaal is aangetoond hoe belangrijk het is om goede tegenmacht te organiseren, hoe belangrijk objectieve feiten over overheidsprestaties zijn en waarom aandacht voor evaluaties en leren cruciaal is voor het vertrouwen in de overheid op de lange termijn. Het voorgestelde budget is gebaseerd op het inwoneraantal. Gezien de regiofunctie van Gorinchem is het wellicht verstandig om te kijken of iets meer budget wenselijk is gezien het kleine aandeel ten opzichte van de totale gemeentebegroting. Een investering in de lokale Rekenkamercommissie ziet zijn fractie als een investering in het beter functioneren en presteren van de gemeente. Hij hoort graag de reactie van de andere fracties.

De heer Krol merkt op dat er binnen de gemeente meer evaluatief onderzoek plaatsvindt, de Rekenkamercommissie is een aanvullend instrument om de positie van de raad te versterken. Aangaande de verruiming van het budget geeft hij aan dat zijn voorkeur uitgaat naar het voorgestelde budget om vervolgens te bekijken hoe één en ander zich ontwikkelt. Vervolgens kan bezien worden of met het budget uitgekomen wordt of niet. Zijn fractie steunt het voorstel en merkt dit als hamerstuk aan.

Mevrouw Loderus geeft aan dat haar fractie het voorstel een goed startpunt vindt, in de loop der tijd kan altijd bekeken worden of er wijzigingen moeten plaatsvinden. Ook haar fractie merkt het voorstel als hamerstuk aan.

Mevrouw Hamann zegt dat haar fractie tevreden is over het werk van de Rekenkamercommissie en verwacht dat de nieuwe commissie op dezelfde voet doorgaat. Zij heeft een beetje moeite met de term tegenmacht. De Rekenkamercommissie is in dienst van de raad opdat raadsleden kritisch en met ondersteuning hun werk kunnen doen. Dit is niet perse een tegenmacht, maar het is wel belangrijk dat zaken goed worden onderzocht. Raadsleden moeten goed nadenken welke onderwerpen daarvoor in aanmerking komen; hamerstuk.

De heer Van der Meijden had niet verwacht dat de term tegenmacht zo opgevat zou worden. De raad wordt als lekenbestuur af en toe geconfronteerd met dossiers die ongelofelijk ingewikkeld zijn. Door middel van de Rekenkamercommissie krijgt de raad

meer inzicht omdat de Rekenkamercommissie meer deskundigheid en specialiteiten heeft ter ondersteuning in de controlerende taak bij wijze van tegenmacht. Hij hoort geen enthousiasme of tegenargumenten om het hoge ambitieniveau bij te stellen. Het onderzoek naar kindermishandeling had veel impact, maar kostte € 29.000. Dat is meer dan het totale onderzoeksbudget voor het hele jaar. Zijn fractie zou meer van dit type onderzoek omarmen. Hij stelt voor om over een jaar opnieuw te kijken hoe het systeem werkt; past het budget en zijn de doorgevoerde wijzigingen de juiste. Als de andere fracties hiermee kunnen instemmen is het wat zijn fractie betreft een hamerstuk.

De heer Van Santen reageert dat hij het pleidooi begrijpt en dat dit aansluit bij het idee om de Rekenkamercommissie beter in positie te brengen en meer ruimte te bieden. Wat sluit aan op Gorinchem als stad, wat past goed, wat werkt al goed. In de nieuwe methodiek is voldoende ruimte voor onderzoeken. Meer leden zorgt voor een ander kostenkader. De voorbereidingscommissie heeft de inzet, de capaciteit en de onderzoeksmogelijkheden bekeken. Er volgt zeker een evaluatie en dan wordt gekeken of het budget toereikend is.

De heer Van der Meijden zou graag afspreken wanneer deze evaluatie volgt en stelt voor om dit na een jaar te doen.

De heer Van Santen vervolgt dat minimaal eenmaal per raadsperiode een evaluatie tot stand dient te komen. Een evaluatie over een jaar is in lijn met het voorstel dat voorligt.

De heer Krol stelt voor eerste helft 2025.

De heer Van Santen kan zich hierin vinden gezien de inwerkingtreding op 1 januari 2024.

De heer Buisman geeft aan dat het jaarverslag de basis vormt voor de evaluatie.

Mevrouw Hamann is van mening dat een jaar wat kort is en stelt voor om na twee jaar te evalueren.

Mevrouw Loderus vraagt of er een bespreking kan volgen in het geval er tussentijds meer geld nodig is.

De heer Van Santen reageert dat de onderzoeken in principe binnen het budget moeten passen. Als dit niet het geval is, moet daartoe een verzoek gedaan worden. De nieuwe verordening evalueren in het eerste kwartaal 2025 acht hij een goed moment aangezien dit tegemoet komt aan eenmaal per raadsperiode.

De voorzitter constateert dat ook mevrouw Hamann kan stemmen met een evaluatie over een jaar. Hij concludeert dat het voorstel unaniem als hamerstuk wordt aangemerkt. Een evaluatie volgt in het eerste kwartaal van 2025 op basis van de jaarstukken van de Rekenkamercommissie.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.